Шығыс Қазақстан облысы білім басқармасының
Ұлан ауданы бойынша білім бөлімінің
«Бозанбай орта мектебі» КММ

Бекітілді:	Келісілді:	Қаралды:
«31» 08 2023 жыл	«31» 08 2023 жыл	«31» 08 2023 жыл
Мектеп директоры: А.К.Бухатова	Оқу ісі орынбасары: К.К.Курмагалиева	Бірлестік жетекшісі: А.Бақыт

КҮНТІЗБЕЛІК ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАРЫ

- **Пән мұғалімі:** Даулет М
- **Пәні:** Қазақ тілі мен әдебиеті
- **Сыныбы:** 9 «Б»
- **Сағат саны:** 34 , *аптасына 1 сағат*

2023-2024 оқу жылы

Түсінік хат

«Қазақ тілі мен әдебиеті» пәні бойынша күнтізбелік-тақырыптық Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2021 жылғы 20 тамыздағы № 415 бұйрығының 7-қосымшасы, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығының 7- қосымшасына сай әзірленді. Мұғалім тоқсан бойынша белгіленген сағат сандарын тарауларға жіктей алады және оқу мақсатына кететін уақытты (сағатты) өзі белгілей алады. Мұғалім белгілі бір тарауда ұсынылған оқу мақсаттарын жүзеге асыру үшін олардың ретін ауыстыра алады, тарау барысында бірнеше рет қайталап ұсына алады және оқушылардың қажеттілігіне сай қосымша оқу мақсаттарын таңдай алады. Бір сабақта кемінде 1-2 оқу мақсатын қамтыған дұрыс. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8-қарашадағы №500 бұйрығының 7-қосымшасына сәйкес, негізгі орта білім берудің 2023-2024 оқу жылына арналған оқу жұмыс жоспарындағы ескертпеге сүйеніп, оқыту орыс тілінде жүргізілетін 5-11 сыныптарға «Қазақ тілі мен әдебиеті» пәніне 5 сағат бөлінген. Себебі, сыныптар топқа бөлінбейді. Осыған байланысты орыс тілінде жүргізілетін 5-11 сыныптарға 1 сағатқа қосымша күнтізбелік-тақырыптық жоспар жасалды. Жылдық жүктеме 34 сағат, аптасына 1 сағат.

«Қазақ тілі мен әдебиеті» пәні бойынша оқу бағдарламасының негізгі мақсаты пәннің мазмұнын сапалы меңгеруді қамтамасыз ету, оқушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыру, сонымен қатар, басқа пәндермен сабақтастық арқылы жалпыадамзаттық құндылықтардың, ұлттық әдебиет пен мәдениеттің үздік дәстүрлерінің негізінде оқушылардың шығармашылық және зияткерлік деңгейін дамыту болып табылады.

«Қазақ тілі мен әдебиеті» пәнінің маңыздылығы. Қазақ тілі – өзара қарым-қатынас жасаудың негізі және Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілі. Оқушылар қазақ тілін үйрене отырып, айтылым, тыңдалым, оқылым және жазылым дағдыларымен қатар түсіну және жауап беру, анализ, салыстыру және бағалау дағдыларын дамытады, сонымен бірге, оларды қоғамда тиімді қолдана білуді үйренеді. Тілді меңгеру әлемдік деңгейде жаңа өзгерістерге бейім, жаңашыл, ұлттық құндылықтарды түсінетін жеке тұлға қалыптастыруға ықпал етеді.

Пәннің негізгі мақсаты оқушыларды шығармашылықпен жұмыс істеуге және сын тұрғысынан ойлауға дағдыландыру болғандықтан, оқушылар әңгіме, поэзия, драма, сондай-ақ ғылыми және бұқаралық ақпарат құралдарының материалдарын (газет-журналдар т.б.) сын тұрғысынан оқи отырып, өз түсініктерін дамытады, оқу арқылы танымдық дағдыларын арттырып, білім әлеміне жол ашады. Оқушылардың тілдік дағдыларын дамыту арқылы қазақ тілін қадірлейтін, қоғамдық мәнін түсінетін тұлға қалыптастыру, сонымен қатар, тіл нормаларын сақтап, дұрыс қолдана білуге, еркін сөйлесуге және сауатты жазуға үйрету іске асырылады.

Оқу бағдарламасының тек пәндік білім мен білікке ғана емес, сонымен қатар, кең ауқымды дағдылардың қалыптасуына бағытталу оның ерекше өзгешелігі болып табылады. Оқу мақсаттарының құрылымдалған жүйесі: білімін функционалдық тұрғыдан және шығармашылықпен қолдану, сын тұрғысынан ойлау, зерттеу жұмыстарын жүргізу, ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалану, қарым-қатынас жасаудың түрлі тәсілдерін қолдану, топпен және өз бетінше жұмыс істей алу, проблемаларды шешу және шешім қабылдау сияқты кең ауқымды дағдыларды дамытуға негіз болады. Кең ауқымды дағдылар оқушының мектептегі білім алу тәжірибесінде де, келешекте мектепті бітіргеннен кейін де жетістікке жетуінің кепілі болып табылады.

«Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу бағдарламасының негізгі міндеттері:

— шығармашылық тұрғыда жұмыс істеуге, сын тұрғысынан ойлауға дағдыландыру;
— білім деңгейі жоғары, ой-өрісі дамыған тұлға қалыптастыру;
— туындаған мәселелерді шеше білетін, шынайы өмірге бейім жаңашыл ұрпақ
тәрбиелеу;
— оқушыларды сөйлесім әрекетінің түрлерін әлеуметтік ортада қолдана білуге үйрету;
— оқушылардың тілдік дағдысы мен ойлау қабілетін дамыту;
— оқушыны қазақ халқының мәдениетімен, тілі мен әдебиетімен, ұлттық салт-дәстүрімен таныстырып, мәдени ортада пайдалануға баулу, қазақ еліне, мемлекеттік тілге
деген құрмет сезімін тәрбиелеу.

«Қазақ тілі мен әдебиет» пәнінің 5-11-сыныптағы білім мазмұны

Сөйлеу әрекеттерінің түрлері бойынша:

1) **тыңдалым**:мәтін тақырыбы, тірек сөздер, иллюстрациялар арқылы көтерілетін мәселені болжау, мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, детальді ақпараттарды анықтау, оқу - еңбек тақырыптарына байланысты күрделі сөздер мен тұрақты тіркестердің мағынасын түсіну, орта көлемді прозалық, драмалық және поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы мен идеясын талдау, тірек сөздер, автор көзқарасы мен көңіл күйі арқылы негізгі ойды анықтау, деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру.

2) **айтылым**:тұрақты тіркестер мен көркемдегіш құралдарды қолданып, ауызша мәтіндер құрау, көңіл-күйді білдіруде ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу, сөз ішіндегі және сөз аралығындағы ілгерінді, кейінді және тоғыспалы ықпал заңдылықтарын ескеріп айту, идеялық жағынан ұқсас мәтіндердегі оқиғалар желісін салыстыру және талдау, тақырып бойынша өз пікірлерін сенімді дәлелдеу және қойылған сұрақтарға еркін жауап беру, кесте, диаграмма, нұсқаулық шартты белгілер мен сызбаларда берілген ақпаратты талдау, баға беру.

3) **оқылым**:перифраз түрінде берілген сұрақ арқылы қажетті ақпаратты анықтау, публицистикалық стильдің (мақала, интервью, қысқа очерк, жолдаулар) тілдік ерекшеліктері арқылы мәтіндердің жанрын анықтау, прозалық және поэзиялық шығармалардың композициялық құрылымын анықтау, кейіпкердің іс-әрекетіне немесе лирикалық кейіпкердің образына баға беру, мәтіндердің түрлерін, тілдік ерекшеліктерін салыстырып талдау, қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді қолданып, мәтінге өзгеріс енгізу, тақырып бойынша бірнеше мәтінде көтерілген мәселелерді салыстырып, баға беру.

4) **жазылым**:мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шағын мақала, пікір, интервью жазу, эссе құрылымы мен дамуын сақтап, берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдарын ұсыну, жазба жұмыстарында символ мен кейіптеу түрлерін қолданып жазу,тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, эссе жазуда тиімді қолдану, тақырып бойынша сөздердің маңызды бөліктерін дұрыс жазу (жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздер), сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану.

Тілдік бағдар:

1) сөз таптары:болжалдық және бөлшектік сан есімдерді орынды қолдану, еліктеу сөздерді орынды қолдану, етістіктің шартты рай және бұйрық рай қызметін білу, күшейткіш үстеулерді орынды қолдану, демеулік шылаулардың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарында орынды қолдану.

2) сөйлем: жазба жұмыстарында себеп-салдар, талғаулы, кезектес салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру.

Орта білім беру ұйымдарының педагогіне арналған күнтізбелік-тақырыптық жоспар
«Қазақ тілі мен әдебиеті» пәні, 9-сынып (Т2)
Барлығы:34 сағат, аптасына: 1 сағат

№р/с	Бөлім	Сабақтардың тақырыбы	Оқудың мақсаттары	Сағат саны	Мерзімі	Ескерту
			I тоқсан (8 сағат)			
1	«Қазақ жазуының даму жолы». «Күлтегін» жыры	«Күлтегін» жыры	9.2.1.1 берілген тақырыпқа сай сөздерді орынды қолдана отырып, мақсатты аудиторияға арналған ауызша мәтіндер құрау; 9.5.1.1 өздік етістің қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану.	1	06.09.24	
2		Орта ғасыр: түркі тілі-ғылым тілі	9.2.1.1 берілген тақырыпқа сай сөздерді орынды қолдана отырып, мақсатты аудиторияға арналған ауызша мәтіндер құрау; 9.3.2.1 ғылыми стильде (мақала) жазылған еңбектердің тілдік және жанрлық ерекшелігін анықтап, талдау жасау.	1	13.09.24	
3	«Жолың болсын, жолаушы». М. Мақатаев «Ертең біз жол жүреміз»	Ауылға автобуспен барамыз	9.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың шынайылығы мен нақтылығын анықтау; 9.5.1.1 өзгелік етістің қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану.	1	20.09.24	
4		Ағам ұшақпен ұшып кетті	9.3.4.1 мәтіндердің стилін, жанрлық ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау; 9.2.4.1 шығарманың идеясы мен мазмұнына байланысты «автордың ойын» бағалау.	1	27.09.24	
5		М.Мақатаев «Ертең біз жол жүреміз»	9.5.1.1 өзгелік етістің қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану; 9.3.2.1 ғылыми стильде (пікір, мақала) жазылған еңбектердің тілдік және жанрлық ерекшелігін анықтап, талдау жасау.	1	04.10.24	
6	**«Көшпенділер мәдениеті. Қазақтың халық күнтізбесі». І. Есенберлин «Көшпенділер» (үзінді)**	Ұлы даладағы ежелгі мәдениет	9.1.5.1 мәтіннің мақсатты аудиториясын, автордың негізгі ойы мен көзқарасын анықтау; 9.5.1.1 ортақ етістің қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану.	1	11.10.24	
7		Мысырды билеген қыпшақтар	9.3.2.1 ғылыми стильде (мақала, баяндама) жазылған еңбектердің тілдік және жанрлық ерекшелігін анықтап, талдау жасау; 9.4.3.1 жазба жұмыстарында афоризмдерді тиімді қолданып жазу.	1	18.10.24	
8		Нәтиже сабақ. Мен не үйрендім? /	9.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шағын мақала жазу; 9.5.1.1 ортақ етістің қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда	1	24.10.24	25.10.25

			орынды қолдану.			
	II тоқсан (8 сағат)					
9	**Заң – қоғамның тірегі. Айбатыр Сейтақ «Азат елдің ар-намысы – Ата Заң»**	Бала құқығы мен бостандығы мемлекет назарында	9.1.6.1 тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде көтерілген мәселеге сыни көзқарасын білдіру; 9.5.1.1 ырықсыз етістің қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану.	1	08.11.24	
10		Адам бостандығы	9.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, аннотация жазу; 9.2.3.1 коммуникативтік жағдаятқа сай сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп, өз ойын жеткізу.	1	15.11.24	
11	**Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті күні – Тәуелсіз Қазақстанның айбынды мейрамы. Маралтай Ыбыраев «Елбасыма»**	Елбасы кітапханасы	9.1.1.1 тыңдалатын мәтіндегі фразалар мен дәйексөздерді талқылай отырып, тақырып пен көтерілетін мәселені болжау; 9.5.1.2 мезгіл үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану.	1	22.11.24	
12		Еңбегі ерен Елбасы	9.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шолу жазу; 9.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерден қорытынды жасау, өз көзқарасын білдіру.	1	29.11.24	
13		Нәтиже сабақ. Мен не үйрендім?	9.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерден қорытынды жасау, өз көзқарасын білдіру; 9.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шолу жазу.	1	06.12.24	
14	**Жастар және бұқаралық ақпарат құралдары. Қ. Аманжолов «Жас дәурен»**	Журналист – асылды іздеуші	9.5.1.2 мекен үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану; 9.1.5.1 мәтіннің мақсатты аудиториясын, автордың негізгі ойы мен көзқарасын анықтау.	1	13.12.24	
15		«J1-JASTAR1» жастар арнасы	9.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы автордың ойы мен көтерілген мәселені анықтап, оқырманға әсерін бағалау; 9.3.4.1 мәтіндердің стилін, жанрлық ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау.	1	20.12.24	
16		Нәтиже сабақ. Мен не үйрендім?	9.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың шынайылығы мен нақтылығын анықтау; 9.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік тұстарын салыстыра отырып, өз ойын дәлелдеп жазу.	1	27.12.24	
	III тоқсан (10 сағат)					

17	ЭКСПО-2017 – Қазақстан белесі. Н.Ә. Назарбаев «Тәуелсіздік толғауы»	Жаһандану және «ЭКСПО»	9.1.1.1 тыңдалатын мәтіндегі фразалар мен дәйексөздерді талқылай отырып, тақырып пен көтерілетін мәселені болжау; 9.1.3.1 әлеуметтік-қоғамдық тақырыптар аясында айтылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну.	1	10.01.24	
18		Н.Ә. Назарбаев «Тәуелсіздік толғауы»	9.2.3.1 коммуникативтік жағдаятқа сай сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп, өз ойын жеткізу; 9.5.1.3 ынғайластық қатынасты білдіретін және қарсылықтық қатынасты білдіретін жалғаулықтардың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану.	1	17.01.25	
19		«Мәңгілік ел» идеясы	9.2.5.1 сөйлеу барысында түрлі стильде берілген тақырып бойынша қажетті аргументтерді орынды қолдану, диалогте, полилогте сенімді сөйлеу; 9.3.1.1 мәтіндегі ақпараттың өзектілігін анықтау, қорытынды жасау.	1	24.01.25	
20	**Биотехнология жаңалықтары. Сахиев Жүніс «Уақыт қайтарымы»**	Қазақстандағы биотехнология	9.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың шынайылығы мен нақтылығын анықтау; 9.1.5.1 мәтіннің мақсатты аудиториясын, автордың негізгі ойы мен көзқарасын анықтау.	1	31.01.25	
21		Отандық медицинадағы биотехнологиялық жаңалықтар туралы білесің бе?	9.1.5.1 мәтіннің мақсатты аудиториясын, автордың негізгі ойы мен көзқарасын анықтау; 9.5.1.2 жазба жұмыстарында (шартты бағыныңқы) сабақтас құрмалас сөйлемдерді құрастыру.	1	07.02.25	
22		Нәтиже сабақ. Мен не үйрендім?	9.3.4.1 мәтіндердің стилін, жанрлық ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау; 9.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік тұстарын салыстыра отырып, өз ойын дәлелдеп жазу.	1	14.02.25	
23	**Болашақ энергия көздері. Медеу Сәрсеке «Жетінші толқын»**	Болашақ энергиясы	9.1.4.1 орта көлемді прозалық, поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, көтерілген (тұрмыстық, әлеуметтік, қоғамдық) мәселені анықтап, өз пікірін білдіру; 9.2.4.1 шығарманың идеясы мен мазмұнына байланысты «автордың ойын» бағалау.	1	21.02.25	
24		Нәтиже сабақ. Мен не үйрендім?	9.3.2.1 ғылыми стильде (мақала, баяндама, презентация) жазылған еңбектердің тілдік және жанрлық ерекшелігін анықтап, талдау жасау; 9.4.3.1 жазба жұмыстарында афоризмдерді тиімді қолданып жазу.	1	28.02.25	
25	**Алаш идеясы мен қайраткерлері. Дидахмет Әшімхан «Бес арыс»**	Алаш қозғалысына 100 жыл	9.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың шынайылығы мен нақтылығын анықтау; 9.5.2.1 жазба жұмыстарында (мезгіл бағыныңқы) сабақтас құрмалас сөйлемдерді құрастыру.	1	07.03.25	

26		Ахмет пен Міржақып	9.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерден қорытынды жасау, өз көзқарасын білдіру; 9.4.5.1 тақырып бойынша сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану.	1	14.03.25	
IV тоқсан (8 сағат)						
27	**Жаһандық мәселе: демография. Абай Құнанбайұлы «Адамның кейбір кездері»**	Отбасы күні	9.1.3.1 әлеуметтік-қоғамдық тақырыптар аясында айтылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну; 9.5.2.1 жазба жұмыстарында (себеп) сабақтас құрмалас сөйлемдерді құрастыру.	1	04.04.25	
28		Нәтиже сабақ. Мен не үйрендім?	9.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шағын мақала жазу; 9.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерден қорытынды жасау, өз көзқарасын білдіру.	1	11.04.25	
29	**Роботтар мен киборгтар әлемі. Айзек Азимов «Мен роботпын» жинағынан үзінді**	Гуманоид роботтар туралы не білесің?	9.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың шынайылығы мен нақтылығын анықтау; 9.5.2.1 жазба жұмыстарында (қимыл-сын бағыныңқы) сабақтас құрмалас сөйлемдерді құрастыру.	1	18.04.25	
30		Айзек Азимовтің «Мен роботпын» жинағынан үзінді	9.3.4.1 мәтіндердің стилін, жанрлық ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау; 9.4.3.1 жазба жұмыстарында афоризмдерді тиімді қолданып жазу.	1	25.04.25	
31	**Қазақстандағы туризм мен экотуризм. І.Жансүгіров «Жетісу суреттері»**	Туризм – мәдениет көрсеткіші	9.1.6.1 тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде көтерілген мәселеге сыни көзқарасын білдіру; 9.5.2.1 жазба жұмыстарында (мақсат бағыныңқы) сабақтас құрмалас сөйлемдерді құрастыру.	1	02.05.25	
32		Қазақстандағы киелі орындар /	9.2.3.1 коммуникативтік жағдаятқа сай сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп, өз ойын жеткізу; 9.2.2.1 коммуникативтік жағдаяттарға байланысты сөйлеу этикеті формаларын дұрыс таңдай білу.	1	12.05.25	10.05.25
33		Жетісу суреттері	9.4.5.1 тақырып бойынша бас әріппен жазылатын күрделі, құрама атауларды дұрыс жазу; сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану;	1	16.05.25	
34		Қайталау сабағы	9.3.1.1 мәтіндегі ақпараттың өзектілігін анықтау, қорытынды жасау;	1	23.05.25	